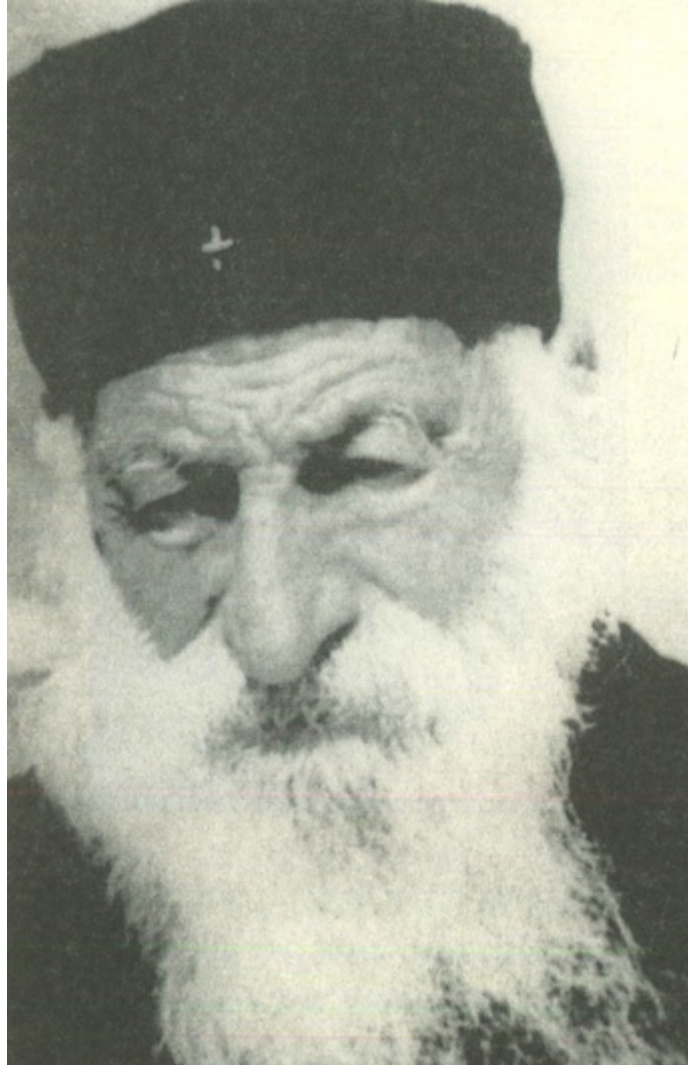

4 Απριλίου 2026

Μοναχός Σάββας Αγιοπαντελεημονίτης (1903-4 Απριλίου 1992)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Συναξαριακές Μορφές](#)

Ο Γέροντας της σιωπής και των δακρύων, Σάββας της Καλύμνου

Ο Γέροντας της σιωπής και των δακρύων, Σάββας της Καλύμνου

Γεννήθηκε στην Κάλυμνο το 1903 από φτωχούς, ευσεβείς και πολύτεκνους γονείς. Από μικρός ήταν ένας παιδαριόγεροντας για τη σοβαρότητα, σεμνότητα και ταπεινότητά του. Από μικρός είχε αγγελοφάνειες. Εργάστηκε στο τσαγκαράδικο του πατέρα του και στα καράβια. Νέος εισήλθε στο εξομολογητήριο του όσιου Σάββα († 1948) στη μονή των Αγίων Πάντων. Η εξομολόγησή του αυτή αποτέλεσε σημαντικό σταθμό στη ζωή του. Προσπαθούσε να μιμηθεί τον όσιο Γέροντά του στη νηστεία και την προσευχή. Έμεινε χρόνια κοντά του και θαύμασε τη ζωή του, που τον επηρέασε βαθιά και στη δική του.

[Ο Καλύμνιος και Αγιορείτης Γέροντας Σάββας ο απλός](#)

Image not found or type unknown

Ο Καλύμνιος και Αγιορείτης Γέροντας Σάββας ο απλός

Το 1940 με την ευχή κι ευλογία του οσίου Σάββα πήγε στην ιερή Πάτμο. Ο μακάριος Γέροντας Αμφιλόχιος Μακρής († 1970) τον τοποθέτησε στην περιοχή

Κουβάρι και τον έκειρε μοναχό με τ' όνομα Νικηφόρος. Η ασκητική του ζωή εντάθηκε. Αγρυπνία, προσευχή, νηστεία, μετάνοιες, δάκρυα. Κυρίως δάκρυα ήταν γεμάτη όλη η ζωή του. Έμεινε εκεί περίπου μία εικοσαετία κι όσοι τον γνώριζαν μιλούν με τα καλύτερα λόγια για την οσιότητά του, την κατάνυξη, την υπακοή του στον Γέροντα Αμφιλόχιο.

Το 1959 έρχεται στο Άγιον Όρος για προσκύνημα και διαμονή. Περιέρχεται μονές και σκήτες και μένει μ' έναν ασκητή επί ένα εξάμηνο. Κατόπιν κοινοβιάζει στη μονή Αγίου Παντελεήμονος-Ρωσικού κι έχει το διακόνημα του πυλωρού. Οι μοναχοί τον αγαπούσαν. Μερικοί τον περιέπαιζαν για τη μεγάλη απλότητά του. Δεν γνωρίζουμε γιατί επέστρεψε στην ιδιαίτερη πατρίδα του.

Ο μητροπολίτης Καλύμνου Ισίδωρος († 1983) τον έκειρε μοναχό μεγάλοςχημο στη μονή των Αγίων Πάντων και τον ονόμασε Σάββα. Κατόπιν πήγε στη μονή του νησιού του Αγίου Παντελεήμονος και στη συνέχεια στο σπήλαιο του Σταυρού, όπου με πολλούς κόπους ίδρυσε το ησυχαστήριο του Τιμίου Σταυρού. Διηγούνται πως είχε μία πέτρα στρογγυλή για μαξιλάρι και στο κρεβάτι σκέτα σανίδια. Δεν κοιμόταν όλη τη νύχτα. Καθόταν γονατιστός και προσευχόταν. Σήκωνε βάρη για να κουράζεται και να ταλαιπωρείται, όπως ο όσιος Σάββας. Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή δεν έτρωγε σχεδόν τίποτε. Διάβαζε πολύ και είχε πάντα το κομποσχοίνι να κινείται και τα δάκρυα να τρέχουν συνεχώς άκοπα και αβίαστα. Ήταν λιτόφαγος και λιγόφαγος και γι' αυτό τον έλεγαν «κοτσύφι». Τα κόκκαλα στο σώμα του μετριόνταν εύκολα. Ό,τι του πήγαιναν οι επισκέπτες χαιρόταν να τα μοιράζει. Χαιρόταν να βοηθά. Μπόλιαζε άγρια δένδρα, ελεούσε φτωχούς, ήταν ευγενής στους ξένους, φιλόξενος και όσο μπορούσε περιποιητικός.

[Monaxos Savvas Agiopanteleimonitis_04](#)

Συνομιλούσε με τον όσιο Γέροντά του Σάββα, σαν να ήταν ζωντανός. Του παρουσιαζόταν και τον παραμυθούσε. Τριάντα χρόνια έζησε μόνος σ' ένα δύσκολο τόπο, δίχως ανέσεις και ανθρώπινες παρηγοριές. Λέγουν γι' αυτόν πως δεν του άρεσε να μιλά πολύ. Καθόταν σκυφτός και προσευχόμενος, πρόσχαρος και απόκοσμος, καλόκαρδος και απόμακρος. Είχε ένα υπέροχο, ισχυρό, σιωπηλό παράδειγμα. Είχε επισκέψεις αγγέλων, αγίων, αλλά και δαιμόνων!

Είχε ετοιμάσει από καιρό τον τάφο του. Ασθένεια σοβαρή τον ταλαιπώρησε, την οποία υπέμεινε καρτερικά. Παρά τη θέλησή του, έκανε υπακοή στον μητροπολίτη, και πήγε στο νοσοκομείο της Καλύμνου. Εκεί του παρουσιάσθηκαν σε όραμα οι Γέροντές του, όσιος Σάββας και Αμφιλόχιος Μακρής, και άγιοι ιεράρχες. Προείδε και προείπε το τέλος του. Οι προθανάτιες ώρες του ήταν μέσα σε θεία οράματα. Μία υπέροχη γαλήνη κάλυπτε το ασκητικό του πρόσωπο. Ανεπαύθη στις 6.4.1992. Το σώμα του ήταν ευλύγιστο. Η κηδεία του ήταν πάνδημη. Προεξείχε ο μητροπολίτης Νεκτάριος († 2010) που τον υπερεκτιμούσε. Έτάφη στο ασκητήριό του συνοδευόμενος απ' όλο το νησί. Την ώρα εκείνη έβρεχε. Ήταν μία ευλογία, γιατί είχε πολύ καιρό να βρέξει. Στις 4.4.1998 έγινε η ανακομιδή των τιμίων λειψάνων του. Είχαν ένα καφεκίτρινο χρώμα και μία λεπτή ευωδία, ανεξήγητα από κάθε ορθολογιστή.

[Monaxos Savvas Agiopanteleimonitis_05](#)

Λίγους μήνες προ της εκδημίας του, σε μοναχές που τον είχαν επισκεφθεί, είχε πει: «Αλίμονο σε μένα τον αμαρτωλό. Τί να κάνουμε; Δόξα τω Θεώ. Έφυγε κανένας απ' αυτό τον κόσμο δίχως μαρτύριο και θέλουμε και μείς να ελευθερωθούμε έτσι εύκολα; Πρέπει ν' αντισταθούμε. Με τον φόβο του Θεού θ' αποκτήσουμε την κατάνυξη. Πως θα παρασταθούμε; (ξεσπάει σε λυγμούς). Δόξα σοι ο Θεός. Όταν αισθανόμαστε τις αμαρτίες μας, τότε θα ρθεί ο φόβος κι η κατάνυξη. Άμα δεν είσαι αμαρτωλός, πως θα κλάψεις; Τί περιμένω πια τώρα; Ζω εις βάρος του κόσμου. Ν' αποθάνουμε, ας αποθάνουμε... Θέλουν με το μαχαίρι, θέλουν με την πείνα... Ο αντίχριστος είναι ένα τέλος του κόσμου. Δίχως πόλεμο περάσαμε από 'δω; Εδώ ήταν ο μεγάλος πόλεμος. Άμα έρθει ο Αμφιλόχιος (Τσούκος), να μου τον στείλετε να εξομολογηθώ (μ' έντονους λυγμούς). Εγώ εδώ πέρα τρέφομαι εις βάρος του κόσμου, δεν έχω καμιά αποστολή. Από που θα ελπίζω εγώ ότι θα βρώ έλεος; Έκανα κανένα καλό; Κοντά είναι οι μέρες μου...».

Πηγή - Βιβλιογραφία

Μωυσέως Αγιορείτου μοναχού, Ο Γέροντας της σιωπής και των δακρύων, Σάββας της Κάλυμνου (1903-1992), Αθήνα 2002. Γρηγορίου Δοχειαρίτου, αρχιμ. Μορφές που γνώρισα να ασκούνται στο σκάμμα της Εκκλησίας, Άγιον Όρος 2011, σσ. 215-228.

Πηγή: Μοναχού Μωυσέως Αγιορείτου, «Μέγα Γεροντικό ενάρετων αγιορειτών του εικοστού αιώνα, τόμος Γ΄ 1984-2000, σελ.1329-1333.